

### **Posudek oponenta diplomové práce**

Jméno diplomanta: Jakub Honzík

Téma a rozsah práce: Trestný čin vraždy a zabití podle § 140 a 141 tr. zák.; 79 stran

Datum odevzdání práce: 30.6.2016

Diplomant si pro svou práci zvolil téma trestného činu vraždy a zabití. Ačkoliv se jedná o téma tradiční, neboť vražda představuje jeden z nejstarších a nejpřísněji postihovaných deliktů v lidské společnosti, nejedná se o téma neaktuální, ba naopak. Jak vyplývá ze statistiky zjištěných vražd každoročně uveřejňovaných Ministerstvem spravedlnosti ČR, jejich celkový počet v posledních letech nikterak významně neklesá.

Nový trestní zákoník pak přinesl ohledně trestných činů proti životu několik významných změn, a to jednak když začal rozlišovat mezi vraždou prostou a vraždou s určitým stupněm premeditace, jednak když zavedl novou privilegovanou podstatu trestného činu zabití. Na tomto podkladě je tak dán poměrně široký prostor pro originální vědecké zpracování tématu, který si autor zvolil a který nebyl doposud trestně právní vědou zcela vyčerpán.

Autor v diplomové práci prokázal dostatečné teoretické znalosti zejména z trestního práva hmotného. To je patrné zejména v úvahách autora ohledně možného trestání účastníků na TČ zabití či nutné obrany. Diplomant rovněž prokázal dostatečnou orientaci v odpovídajících materiálech a dokázal oddělit pro jeho práci podstatné zdroje od těch nepodstatných. Při vytváření své práce autor používal standardních vědeckých metod typických pro danou problematiku.

Autor si hned v úvodu vytyčil za cíl odborně analyzovat problematiku úpravy trestných činů vraždy a zabití. Tohoto úkolu se chopil poměrně zdařile a je možné konstatovat, že ve své práci stanovených cílů dosáhl samostatně a způsobem, který odpovídá základním požadavkům na obdobný druh vědecké práce.

Předložená práce splňuje po formální stránce všechny požadavky. Celkově i s přílohami je vypracována na 79 stranách, přičemž vlastní text včetně úvodu a závěru obsahuje 66 stran. Nechybí abstrakt v českém a anglickém jazyce i seznam klíčových slov. Text sám je přehledně strukturován do 6 kapitol (jako sedmá kapitola je poněkud netradičně označen závěr), které se dále člení na jednotlivé podkapitoly. První kapitola představuje jakýsi úvodní obecný exkurz do problematiky úmyslných usmrcení, kdy autor nejprve velmi stručně shrnuje historický vývoj právních úprav týkajících se těchto trestných činů, a to až do současnosti, a následně tyto trestné činy vymezuje oproti jiným trestným činům z hlediska speciality, subsidiarity a souběhu. Následuje výklad o základních znacích trestných činů vraždy, které autor postupně podrobně analyzuje. V další kapitole, která je dle oponenta velmi zdařilá, se diplomant mimo jiné kriticky zamýšlí nad tzv. vraždou s premeditací nově zavedenou stávajícím trestním zákoníkem a výkladovými problémy, které vzhledem ke konstrukci této kvalifikované skutkové podstaty nutně vyvstávají. Ve čtvrté kapitole pak diplomant zevrubně analyzuje také kvalifikované skutkové podstaty obsažené ve třetím odstavci § 140 TZ. V následující kapitole o trestném činu zabití (jež tvoří další pomyslné těžiště práce) autor jednak představuje obecně tento další nový trestný čin, jednak podrobně a kriticky rozebírá jednotlivé znaky základní skutkové podstaty (Silné rozrušení, strach, úlek a zmatek, jiné omluvitelné hnutí mysli a zejména předchozí zavrženíhodné chování poškozeného).

Neopomíná však ani na vztah úmyslných usmrcení k nutné obraně (byť by bylo lepší tuto část vyčlenit do samostatné kapitoly), ani na úvahy de lege lata a de lege ferenda k trestnému činu zabití. V poslední kapitole se autor diplomové práce zamýšlí nad problémy euthanasie. Diplomant tak pro svou práci zvolil (až na výše uvedenou připomínku) logickou strukturu, která čtenáři pomáhá v dobré orientaci v práci. Autor při svém výkladu postupuje od obecného ke konkrétnímu, což napomáhá lepšímu pochopení ze strany čtenáře.

Autor s ohledem na zvolené téma zvolil dostatečný a reprezentativní okruh pramenů, přesto by však práci více slušel větší počet zahraničních zdrojů, které v ní zcela absentují, ačkoliv se jedná o téma, které není výlučně omezeno na českou národní úroveň (velice zajímavé by v tomto ohledu mohlo být např. srovnání naší a zahraničních právních úprav vraždy prosté a s premeditací či jednotlivých variant zabití; obzvláště když diplomant na zahraniční právní úpravy na několika místech odkazuje).

Diplomant cizí názory nejen v práci přejímá, ale dokáže s nimi i polemizovat a kriticky hodnotit. Přitom se neobává předkládat čtenáři na vykládanou problematiku své názory, které jsou povětšinou dobře a logicky odůvodněné, což se v práci pozitivně odráží.

Autor správně v práci rozlišuje mezi citací a parafrází. Diplomant rovněž správně odkazuje na internetové zdroje, u kterých uvádí kromě kompletní webové adresy i datum zobrazení. Autor v práci využíval citační zkratku „tamtéž“, přehlednosti odkazů na prameny by ovšem ještě více prospělo, pokud by diplomant používal také citační zkratku „op. cit.“, resp. „cit. dílo“.

Hloubka autorem provedené analýzy tématu se jeví s ohledem na rozsah práce jako více než dostačující, jeho analýza cizích textů a poznatků je velmi zdařilá, tyto „dobře“ kompiluje a seřazuje do svého autorského textu. Škoda jen, že autor nevyužil v práci také nějaké reálné kazuistiky. Oponent si je však vědom, že v daném oboru lze jen obtížně shánět kvalitní a pro diplomovou práci potřebnou praxi. Tento nedostatek ovšem autor kompenzuje vlastními úvahami a polemikami nad problémy tématu vraždy a zabití, jak je již uvedeno výše.

Úprava práce je na vynikající úrovni. Autorský text diplomanta je poměrně čtivý, na dostatečné stylistické úrovni, který je i pro laického čtenáře srozumitelný. Práce netrpí velkým množstvím gramatických chyb a překlepů, které se v ní nacházejí opravdu jen výjimečně.

Snad jedinou výtku směřuje oponent do poněkud strohé kapitoly o eutanasií, kterou bylo asi zbytečné (s ohledem na rozsah a samotné téma práce) do textu vůbec zařazovat (byť s tématem vraždy bezprostředně souvisí), když tato působí trochu nedotaženě, jakoby se autorovi již do práce pořádně nevešla.

Lze ovšem uzavřít, že předložená práce představuje kvalitní a velmi dobré zpracování tématu.

**Z toho důvodu doporučuji předloženou práci k obhajobě.**

Při ústní obhajobě by diplomant měl zodpovědět tuto otázku:

Vysvětlete konkrétní důvody, proč by měl být možný jednočinný souběh TČ vraždy podle § 140 odst. 1/2, 3 a TČ obecného ohrožení podle § 272 odst. 1, 3 TZ, když diplomantem uváděná citace na str. 10 samotné důvody neuvádí.

V případě úspěšné obhajoby navrhuju práci hodnotit klasifikačním stupněm: **1**

V Praze dne: 23.9.2016

**JUDr. Jiří Krupička, Ph.D., v.r.**

oponent diplomové práce